

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e205262/facsimile.pdf> (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ling underkættede, af Rigsdagsmanden for Østbo Amt 4de District (Grundlovs) Røstede

Godebforflag A.

141) Ibetænkning § 30-36 sættes: Rigsdagsmandens (Høsteraadets) Sammenfatning og Sammenvisning, saavel som Valgretten og Valgmanden fastsattes ved en egen Lov, hvorefter dog hverken Valgretten eller Valgmanden maa underkættede nye Indskrænkninger.

Grundtvig: Her jeg siger det har Det, hvorefter jeg pleier at læse mine Indbringingsforflag, under de nærværende Omstændigheder, mindre til Anbefaling end til Forsvar for, at jeg har stillet dem; for jeg gjer det ved nærværende, maa jeg udbræde mig Lov til at spare paa et Ord, som istedes faldt med alle mine Indbringingsforflag, et Ord, som naar det toges tilføje, maatte have tilføje, at de alle sammen uden videre forfaldes. Det var nemlig den ærde Ordfører, som allerede iere har brudt Staven over mine Indbringingsforflag, ene og alene med Grunden til den Mangel af god Sættelighed i det danske Lovvæsen, han fandt deri, og denne saa strenge Dom søgte han istedes at lægge ved det Magsprog, at det kun var udenfor Salen, jeg kunde sige en god Stille, og at netop Ordforerlingen og Salen ved det foreliggende Indbringingsforflag viste, at Lovsproget herinde ikke var saa let at eftergøre, som jeg tænkte. I denne Henseende maa jeg heri bemærke, at den Naade at rette Stille paa, at jeg, at denne Stille veimær af Hvil, uden at sige, hvori Hvilen stikker, er en Naade, som hverken Læseren kan hente Noes for, eller Tilhøret høre Gavn af. Dermed maa jeg spørge den ærde Ordfører, hvor det uferligelige Lovsprog er herinde i Salen, som allerede fulde forstunde mine svage Ansigt; thi Hændt jeg ikke er Professor juris, hender jeg dog endel til det gode danske Lovsprog, men jeg har indtilend ikke kunnet finde det enten i Udsagnet eller i Udvalgets Rettelser eller i den ærde Ordførers egen Mund.

Formanden: Da Forstæffe, at jeg afbrøder den ærde Tale, men det forkommer mig, at han gaar udenfor Orden; jeg tør dog ikke befremt adtale mig da jeg ikke var tilstede ved Mødet igaar, men det forkommer mig, at hans Forædrag kommer ind paa Regret, der ikke kan henhøre til Forhandlingerne over det foreliggende Forflag.

Grundtvig: Men er det da ikke tillade at spare dertil nu, thi jeg maatte nemlig ikke spare dengang? (Flere Stemmer: Nei!)

Formanden: Vi gaar over til Dagsordenen.

Grundtvig: Jeg skal da blot med Henjyn til det foreliggende Forflag sige, at det er klart nok, at det hører paa to Grunde, dette Forflag nemlig, „Rigsdagsmandens (Høsteraadets) Sammenfatning og Sammenvisning, saavel som Valgretten og Valgmanden fastsattes ved en egen Lov, hvorefter dog hverken Valgretten eller Valgmanden maa underkættede nye Indskrænkninger“ — dette Forflag hører deels paa den Grund, at efter min Overbeviending burde det ikke indføres i Grundloven, som nødvendigt maa rette sig efter forandringelige Tænder og Omstændigheder, og deels paa den Grund, at man allermindst burde indføre i en Grundlov, hvad man for Tilbliffet var uenig om; men da Forfatningen uden Tvivl uderinget vil have det store Spørgsmaal, som det er for dens Værd, afsjort, baade om Rigsdagsmandens Deilig og om Valgretten, saa skal jeg heller ikke staae med Hæveden eller med noget Ord mere opvælde Forfatningens Tid.

Formanden: Forflaget er altsaa taget tilbage?

Grundtvig: Nei.

Tage-Müller: Jeg tillader mig at erindre om, at efter min Erklæring ved det foreliggende Møde, vilde jeg med de Haa, som jeg treer, der fremme med den ærde Rigsdagsmand, have fremt for Forflaget, naar det havde indbragt sig til den første Afsnit: „Rigsdagsmandens Sammenfatning og Sammenvisning, saavel som Valgretten og Valgmanden fastsattes ved en egen Lov,“ men da dertil er sriet: „hvorefter dog hverken Valgretten eller Valgmanden maa underkættede nye Indskrænkninger“, saa er herved for mig netop Hovedpunktet allerede forandret, og det er Marflagen, hvorefter jeg ikke kan, just efter

den Erklæring, jeg da gav, da jeg i hiint Møde ikke anede den nu tilføiede høit vigtige Indskrænkning, fremme derfor.

Da Formanden derpaa satte det ovenfor indbragte Godebforflag A (No. 141) under Afstemning forfaldtes det med 118 Stemmer mod 3.

Da ifølge Regulativet § 16 intet nyt Forflag kunde blive behandlet i dette Møde, spurgte Formanden Forsamlingen Medlemmer, om Røgen af dem agtede at stille Indbringingsforflag til det næste Forflag, da det derpaa vilde berede, til hvad Tid det næste Møde kunde berammes. Da Ingen erklærede at ville stille Indbringingsforflag, blev dette Møde hævret, efterat det næste var berammet til samme Dag Kl. 1, hvor da Forsteds Godebforflag (B) vilde blive at behandle.

105te offentlige Møde.

(Det 109de Møde i den hede Rætte.)

Øftermiddagsmøde.

Lovdagen den 2de April.

(Den endelige Behandling af Grundloven. §§ 30-36.)

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæst. Man gif derpaa over til Behandlingen af

I. Forsteds Godebforflag til Grundlovsartikler §§ 30-36, der fandt den fornævnte Underkættelse, og ledes saaledes:

142) Ibetænkning §§ 30-36 forelæses følgende Paragrafer I. Rigsdagen (Høsteraadets), bestaar af to Thing, der dannes ved færlige Valg. Det første skal have 96 og det andet 48 Medlemmer.

Samværd: Det Indbragte kan høst påstæde for en Høsteraadensstaten, men ikke for en enkelt Drod.

II. Valgberettiget er enhver uberygget Mand, der har Indfødsret og har fyldt 25 Aars Alder samt ikke er sat ud af Raadighed over sit Bo, naar han derhos befinder sig til den christelige Religion eller hører til det mosaiske Troessamfund, dog at han tillige:

- a. for at kunne være valgberettiget til første Thing enten paa Landet som Gier, Kjøber, Beneficiarius, eller efter Leiecontract for i det mindste 5 Aar besidder et Hus med Tillæg af i det mindste 2 Stp. Gartener, eller eier en til Bygningsskat ansat Bygning, der har en Afsummeværdi af 300 Rbd. eller derover; eller han i en Kjøbhad enten eier en Bygning, der er forskrevet til opmærksomme Sum, eller har Borgerhad, eller efter Leiecontract, der er indgaaet enten paa de anordnede Rytteridder eller paa længere Tid, beboer en Huuslilighed, hvorefter den aarlige Bygningsskat udgjør i det mindste i Kjøbenhavn 8 Rbd. og i de øvrige Kjøbstæder 5 Rbd.;
- b. for at kunne være valgberettiget til det andet Thing eier enten 16 Tønder Gartener eller Kjøbstæder, der til Samfundstætte ere ansatte til en Værdi af 10000 Rbd., eller Bygninger i Kjøbenhavn til et Afsummeværdi af 24000 Rbd., i de øvrige Kjøbstæder eller paa Landet, dog der kun forjædvit de ere Bygningsskat undergivne, til en Afsummeværdi af 16000 Rbd., eller, uden Henjyn til, hvor i Riget han haver Bopæl, eier iffre Capitaler til et Beløb af 24000 Rbd. Det ovennævnte Gartener er at forstaae om Høst og Eng Gartener, dog at Skov og Skovlilighed efter det sædvanlige Forhold af 1 til 2 kan træde istedet. Flere Giendomme kunne, Hændt af forskjellig Art, naar de ligge indenfor samme Valgsreds, lægges sammen og ligedes Capitaler og Giendomme, under Jagttagelse af de ovenbestemte